

Jaarverslagen werkgroepen 2021

3.1. Bestuur

Ten opzichte van 2020 is het aantal leden weer fors gestegen ondanks weinig activiteiten in verband met corona. Het exact aantal leden staat vermeld in het financieel jaarverslag. Ook dit jaar sluiten we af met een positief resultaat, doordat veel activiteiten geen doorgang konden vinden. In het najaar zijn er nog 2 lezingen doorgedaan, maar zijn de jubilea bijeenkomsten van zowel de vereniging als de vogelwerkgroep afgelast.

Gelukkig hebben we wel een nieuwe penningmeester, zijnde Nico Arling, kunnen aanstellen. Tevens hebben we afscheid genomen van Jan Menzinga, die ons vele jaren op zeer zorgvuldige en fijne wijze als penningmeester heeft ondersteund en hij heeft er nog 1,5 jaar extra eraan toegevoegd.

Ondanks het niet doorgaan van de jubilea bijeenkomsten is er toch een mooi jubileum nummer van Natuurlijk Zuidlaren verschenen met een mooi overzicht en interviews over de afgelopen veertig jaar.

3.2. Activiteiten

De Activiteitencommissie is in 2021 slechts eenmaal bijeen geweest, op 8 juli. Overleg gebeurde via mail, whatsapp en tijdens toevallige ontmoetingen.

Corona drukte een nog zwaarder stempel op 2021 dan het jaar ervoor. Veel lezingen werden afgelast, excursies konden nog enigermate doorgang vinden. Bezoekers dienden zich aan te melden, de coronacheckapp werd gecontroleerd, in de vergrote zaal stonden de stoelen op afstand. Ook het jubileumfeest werd afgelast; er is veel werk aan de voorbereiding besteed maar dat bleek uiteindelijk tevergeefs. Ook door Nieuwjaarsborrel, Natuurspeurtocht en Winterwandeling ging een vette streep.

Wat ging nog wel door:

- 14 april: onze eerste online lezing door Anja Verbers over Aardkundige waarden in Drenthe. Het was een openbare lezing die door 69 personen werd gevolgd; echter, daar waren slechts 5 Zuidlaarder IVN'ers bij.
- Op 8 mei werd het Voedselbos in Glimmen bezocht o.l.v. Marlies Duran - 15 deelnemers voor deze excursie.
- Op 9 juni werd de wandelapp getest o.l.v. de nieuwe natuurgidsen (onder aanvoering van Jan Sillje) die de app hadden ontwikkeld. Deelnemers 20.
- Sloopjesdag o.l.v. Wanda ten Cate op 20 juni – 11 kinderen
- Excursie naar de Mandelanden (Jos Vink) op 11 juli – 20 deelnemers
- Op 8 september was de Nachtvlinderavond met Jan Menzinga en Wil Folkers – 20 deelnemers
- De Paddenstoelenwandeling op 10 oktober met Jan Menzinga en JanSiem Rus trok ca 12 deelnemers.
- Op 20 oktober was dan eindelijk de eerste echte lezing! "Op het spoor van das en ree" door Aaldrik Pot. 27 Bezoekers .
- Gevolgd door een aansluitende excursie o.l.v. Aaldrik op 23 oktober met 14 deelnemers
- De Natuurwerkdag ging door. Onder leiding van JanSiem Rus hebben 10 volwassenen en 15 kinderen die dag hard gewerkt.

- De tweede echte lezing was op 10 november: Neanderthalers in Noord-Nederland door Marcel Niekus. Aanwezig waren 42 personen.

3.3. Flora

2021 is door Corona anders verlopen dan voorgaande jaren, veel excursies werden afgelast of gingen in afgeslankte vorm door. Bij alle activiteiten was opgave verplicht en ging men in groepjes van max. 4 personen het veld in. Elk groepje werd begeleid door een floradeskundige. Na afloop verzamelde men zich en vergeleek men de resultaten. Dit werkte heel positief omdat elke deelnemer actief betrokken werd bij het speuren naar plantjes en zelf op zoek ging naar namen. Aan de online cursus "Basiscursus Flora" georganiseerd door Floron namen veel leden van de Florawerkgroep deel. Deze cursus was zeer inspirerend en instructief en is met veel enthousiasme gevolgd.

Activiteiten die wel zijn doorgegaan:

Excursie Eexterveld

Excursie Holtstukken (bij Anderen)

Excursie De Heest

Eindejaarswandeling in dec. in de IVN Vlindertuin.

Inventarisatie van Het Kilometer hok bij Westlaren. Alle deelnemers waren verrast door het grote aantal plantjes dat gevonden werd op het parkeerterrein bij de Wedboeken en bij de op- en afrit naar de N34.

Bezoek aan de Zeijerwiek in Zeijen. Onder begeleiding van Hetty Regeer was dit bezoek zeer succesvol.

Bermeninventarisatie. Op verzoek van de gemeente Tynaarlo zijn 3 bermen in de omgeving van het dorp Zuidlaren geïnventariseerd. In het kader van de campagne "Mijn berm bloeit" proberen gemeenten de biodiversiteit van bermen vast te stellen. Niet om de bermen mooier te krijgen maar vooral in het belang van insecten en vlinders. Het bermproject is een initiatief van Floron. De drie geïnventariseerde bermen, geïnventariseerd volgens de Floron methode Mijn berm bloeit, waren weinig interessant en vertoonden een gering nectargehalte.

Vijftig Bunder en Landje van Malle Marie. Deze natuurgebieden worden elk jaar opnieuw door de Werkgroep geïnventariseerd op aandachtsoorten. Er is een achteruitgang op de Vijftig Bunder bespeurd in het voorkomen van de gevlekte orchis (*Dactylorhiza majalis*). Met de klokjesgentianen (*Gentiana crusciata*) gaat het ook minder dan het jaar daarvoor. De rietorchis (*Dactylorhiza majalis*) daarentegen doet het geweldig. De blauwe knopen (*Succisa pratensis*) op het Landje van Malle Marie doen het ondanks de vraat van de koeien geweldig evenals de stekelbrem (*Genista anglica*).

Project Tusschenwater. Met name Els Heijman heeft dit nieuwe natuurgebied diverse keren doorkruist en vooral veel pionierssoorten waargenomen. Naast 4 tandzaadsoorten verscheen er ook het bijzondere riviertandzaad (*Bidens radiata*) In het najaar waren de oevers van het Tusschenwater geel gekleurd met deze mooie bloem.

3.4. Bomen

De bomengroep heeft in 2021 een wandeling georganiseerd in het arboretum in Assen op zaterdag 19 juni.

Helaas waren er maar 2 aanmeldingen zodat we hebben besloten het niet door te laten gaan.

Wat wel is door gegaan is de slootjesdag op zondag 20 juni.

Omdat het nog steeds coronatijd was zijn alle scholen aangeschreven. Er deden ongeveer 10 kinderen mee, allen van de Schuthoek.

De locatie was de sloot grenzend aan het Tussenwater, parallel aan de weg. Het weer was goed, de kinderen super enthousiast en de vangst was ook goed.

Met dank aan Remco Drewes en Nella en Ria Doornbos voor het leveren van de visspullen.

3.5 Uilen

Jaarverslag 2021 Uilenwerkgroep IVN Zuidaren

Dit jaar is de samenstelling van onze werkgroep gelijk gebleven en deze bestaat uit Johanna Huizinga, Manou Jonink, Chris Bekker, Alof Boer, Geert Greving, Kees van Heusden, Ger Kleefman en Michiel Miske.

Ondanks Corona hebben we als Uilenwerkgroep toch nog een aantal activiteiten kunnen uitvoeren, zij het meestal met een minimale bezetting. Naast de reguliere kast-inspecties en -onderhoud, hebben we ook nog een aantal nieuwe kasten opgehangen. Ons kasten-bestand omvat nu ca. 90 kasten, waarvan de meesten voor de kerkuil (41) en de steenuil (33). Bijzonder is dat we dit jaar 2 broedplekken voor de ransuilen hebben gecreëerd.

Ten opzichte van vorig jaar is het aantal succesvolle broedgevallen van de kerkuil bijna gehalveerd: slechts 21 kuikens, ten opzichte van 39 in 2020. Van deze kuikens zijn er 16 geringd. Helaas zijn 2 van deze geringde kerkuilen in september dood aangetroffen in Zuidlaren. Ook is een kast geplunderd door een steenmarter (waarschijnlijk). De betreffende kast is marterproof gemaakt om herhaling te voorkomen.

Een mager muizenjaar is waarschijnlijk een belangrijke oorzaak voor deze teruggang. Verder heeft het koude voorjaar mogelijk een negatieve rol gespeeld. Ook bij de steenuil zijn de broedresultaten voor heel Drenthe significant lager dit jaar. Net als vorig jaar hadden we in 2021 helaas geen broedgevallen van de bosuil en de steenuil, ondanks een aantal nieuwe kasten.

Positief is dat we wel regelmatig meldingen van steenuilen in ons gebied krijgen, met name de laatste maanden van 2021, uit de omgeving van Zeegse /Tynaarlo. Hopelijk betreft een paartje een van onze nieuwe kasten, er is keus genoeg!

Vermeldenswaard is nog dat Alof Boer twee kunstnesten heeft gevlochten voor ransuilen. (Ransuilen broeden niet in een kast, maar gebruiken nesten van kraaien of eksters). Eentje hangt in Zuidlaren en de andere in Zuidlaarderveen. Vooralsnog lijken ze onbewoond.

Tot slot mag niet onvermeld blijven dat we aan de Lageweg in Zuidlaren een alternatieve nestlocatie hebben gecreëerd voor een paartje kerkuilen die in een schuur huisden die moest worden afgebroken. Ze kunnen nu terecht in de naastliggende schuur die wel blijft staan.

Kees van Heusden
Geert Greving

3.6 Vogel

Jaarverslag vogelwerkgroep 2021

Algemeen

Er waren dit jaar 86 IVN-leden aangesloten bij de vogelwerkgroep.

Onder deze leden varieert het van zeer ervaren vogelaars die inventarisaties en tellingen doen tot beginners die graag willen kennismaken met de vogelwereld.

Dit jaar stond voor een groot deel in het teken van de coronapandemie en veel groepsactiviteiten zijn niet doorgegaan.

De eerder al uitgestelde viering van het 25 jarig jubileum van de werkgroep kon ook dit jaar niet doorgaan. Besloten is om dit niet nog een keer in te plannen, we wachten maar op een volgend jubileum.

Een aantal actieve leden van de werkgroep maakt regelmatig gebruik van waarneming.nl, een online database en registratiesysteem waarop de waarnemingen van flora en fauna vermeld kunnen worden. Onze werkgroep heeft hierop een eigen 'subsite' die benaderd kan worden via <https://zuidlaren.waarneming.nl>. Hierop is direct en overzichtelijk te zien welke recente waarnemingen er in het werkgebied van IVN Zuidlaren zijn gedaan.

De vogelwerkgroep brengt 3x per jaar een nieuwsbrief uit met daarin informatie over het programma, korte verslagen, wetenswaardigheden en wat foto's gemaakt door leden. De nieuwsbrieven zijn te downloaden vanaf de website van IVN Zuidlaren, <https://ivn.nl/afdeling/zuidlaren>, op de pagina van de vogelwerkgroep.

Nieuwe leden zijn altijd welkom bij de vogelwerkgroep. Kennis is niet zo belangrijk, dat krijgt men aangereikt tijdens onze activiteiten.

De werkgroep werd gecoördineerd door vier werkgroepleden: Dick Schoppers, Bob Hogeveen, Gerard Dekker en Gré van Heusden.

Programma

Het jaarprogramma van de vogelwerkgroep bestond zoals gewoonlijk uit een aantal geplande activiteiten en enkele spontaan ingelaste korte excursies.

Na de zomer leek het goed gaan met de coronasituatie en konden enkele excursies doorgaan.

De excursies in het voorjaar zijn allemaal afgelast, ook was er geen meerdaagse excursie. Voor het voorjaar was de nieuwe cursus 'Eenden van Zuidlaren' gepland. Hiervoor was ruime belangstelling maar helaas kon deze voor de tweede achtereenvolgende keer niet doorgaan.

De excursies die wel konden doorgaan zijn:

26 augustus	- avondexcursie Tusschenwater	- 13 deelnemers
4 september	- middagexcursie Tusschenwater	- 18 deelnemers
9 oktober	- dagje Schiermonnikoog	- 20 deelnemers
7 november	- excursie Oostpolder	- 11 deelnemers
11 december	- vogelkijken op en bij gemaal Onnen	- 11 deelnemers

Tellingen

Tellen en inventariseren vormen ook een deel van onze activiteiten. Dit zijn o.h.a. individuele activiteiten en konden in dit jaar gewoon doorgaan. Leden van de vogelwerkgroep houden zich o.a. bezig met:

PTT (Punt Transect Telling), MAS (Meetnet agrarische soorten), MUS (Meetnet urbane soorten) en BMP (Broedvogel Monitoring Project).

Tevens zijn er nog enkele tellingen uitgevoerd die op specifieke soorten zijn gericht.

De gegevens van deze tellingen zijn bestemd voor organisaties als:

SOVON, Het Drentse Landschap, Het Groninger Landschap, SBB en Kenniscentrum akkervogels.

Bijzonderheden

De BMP's vormen de belangrijkste en meest arbeidsintensieve groep van inventarisatiewerkzaamheden. In 2021 is dit niet uitgevoerd in Tusschenwater, maar wel zijn de gebieden aan de zuidkant van het Zuidlaardermeer weer geteld: de Zuidoevers bij De Groeve en de Oeverlanden bij Midlaren.

Ook is op verzoek van Het Drentse Landschap het oostelijk deel van Annermoeras dit jaar geïnventariseerd op broedvogels.

Verslag van de BMP van Zuidoevers en Oeverlanden is beschikbaar via de website van IVN Zuidlaren, <https://ivn.nl/afdeling/zuidlaren>, op de pagina van de vogelwerkgroep.

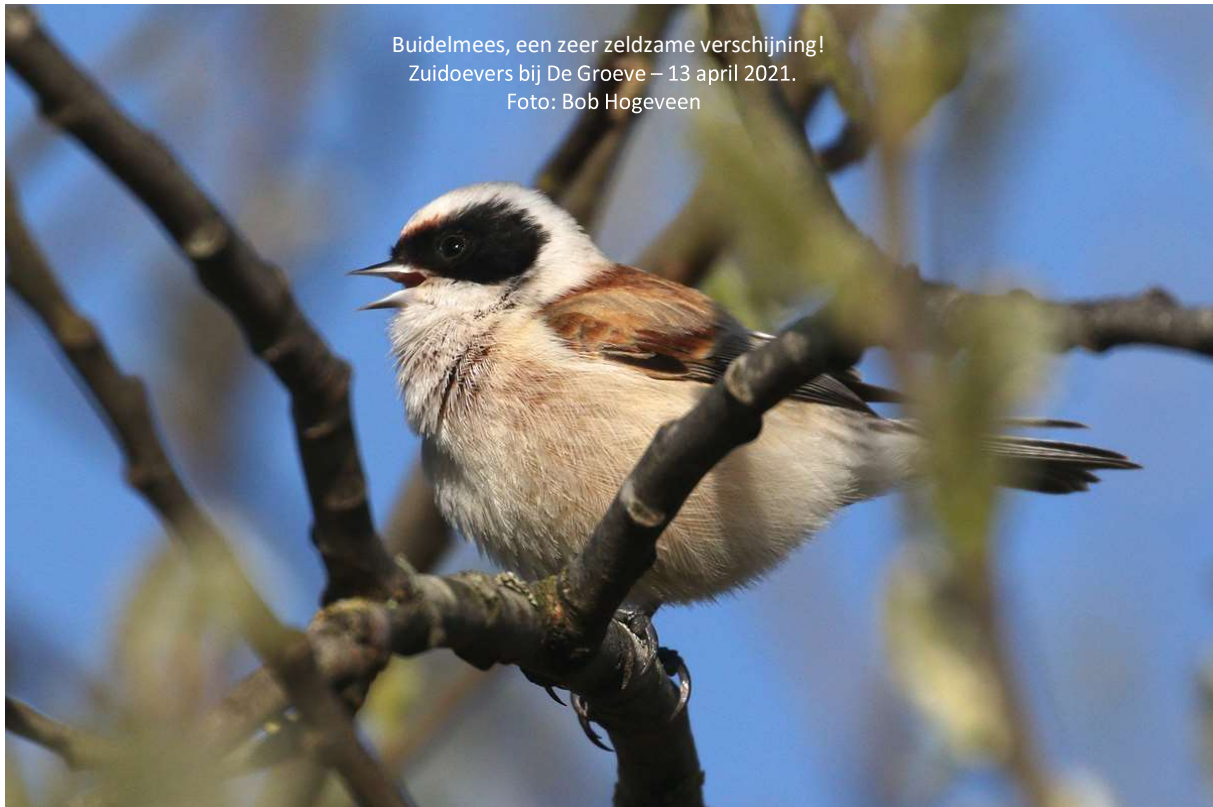
Bijzonder was de aanwezigheid van 3 paar broedende steltkluten in het westelijk deel van Tusschenwater dit seizoen. Er zijn enkele jongen groot geworden maar het precieze broedsucces is niet bekend. De aanwezigheid van de steltkluten geeft wel de waarde van het gebied voor vogels aan.

Bij de zeearenden in de Oostpolder was er geen succes helaas. Er is één jong voortgebracht maar die is na enige tijd dood aangetroffen op het nest.

Tijdens een BMP-ronde van de Zuidoevers, op 13 april, is een buidelmees waargenomen, een zeldzame soort, zie de foto hieronder. Het was vrijwel zeker een incidentele aanwezigheid, er kon geen territorium worden vastgesteld. In de rietlanden van de Zuidoevers is de baardman inmiddels wel een structurele broedvogel geworden, in het

Drentse deel kon in 2021 geen territorium worden vastgesteld, maar vooral in het Groningse deel was de soort het hele broedseizoen aanwezig.

De vogelwerkgroep – 3 februari 2022

3.7. Landschapshistorie

De werkgroep 'landschapshistorie' is nog steeds slapend, d.w.z. de groep is in Corona-tijd niet bij elkaar geweest. Wel zijn er meerdere activiteiten op het gebied van landschapshistorie uitgevoerd. Zowel door afzonderlijke IVN-ers, als in groepsverband. Te noemen valt het werk van Ingrid Schenk over haar artikel 'Beleef zandwegen en karrenroutes op Harener Hondsrug', opgenomen in het jaarboek Hervonden Stad en Land 2021 van de gemeente Groningen, alsmede haar werk en dat van andere IVN-ers in het kader van het project Land van Ons op de Onner Es.

Verder heeft de IVN-werkgroep o.l.v. Peter van den Berg van Saporoea zich bij haar visie over de inrichting van het voormalige PBH-terrein laten leiden door de landschapshistorie van het gebied. Triest om te melden dat het met de gezondheid van één van onze meest actieve en gewaardeerde werkgroepleden, Jan Kraak, niet goed is gegaan. Hij is sinds een half jaar opgenomen in De Enk op het Lentis-terrein van Zuidlaren. Gelukkig dicht bij zijn huis aan de Schapendrift, waar hij af en toe naar toe mag. Op goede momenten kan hij gelukkig nog enthousiast vertellen over zijn landschapshistorische bijdragen en m.n. zijn meest gelezen en recente boek 'Het werd stil op de es'.

JanSiem Rus

3.8. Ruimtelijke ordening en milieu

De in 2009 opgerichte werkgroep ROM richt zich op bestemmings-, inrichtings- en uitvoeringsplannen van de Provincie en de gemeente Tynaarlo. Ook soortgelijke plannen van Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Het Drentse Landschap en Waterschap Hunze en Aa's en plannen van particulieren, agrariërs en bedrijven die effecten hebben op de kwaliteit van natuur en milieu hebben de belangstelling van de werkgroep. De werkgroep neemt hier kennis van en vormt zich -daar waar nodig is- een mening vanuit het perspectief van de doelstelling van IVN Zuidlaren om deze kenbaar te maken aan de betreffende instanties.

De werkgroep wordt getrokken door:

Peter van den Berg van Saparoea; 0642527674; apbvs@gmail.com

Afhankelijk van het onderwerp worden werkgroepjes samengesteld met IVN-leden die voeling met dat onderwerp hebben en graag een bijdrage leveren.

Overleg en uitwisseling van ervaring met de andere IVN-afdelingen binnen en ook buiten de gemeente, samenwerking en ondersteuning van Natuur en Milieufederatie Drenthe is van belang om tot een gefundeerde mening te komen over zaken die natuur en milieu raken. IVN Zuidlaren ervaart ook geregeld steun van het goed gedocumenteerde Natuurplatform Drentsche Aa.

De werkgroep maakt zich sterk voor een vruchtbare en stimulerende samenwerking met alle betreffende instanties die zich inzetten voor en bezighouden met natuur en milieu. De insteek is "meedenken"; dat neemt niet weg dat meningen bij IVN en instanties sterk kunnen verschillen.

In 2021 hadden de volgende onderwerpen de aandacht van de werkgroep:

- De in ontwikkeling zijnde **woonwijk op het achterterrein van de Prins Bernard Hoeve** heeft ook in 2021 onze aandacht gehad. In het werkgroepje doen JanSiem Rus, Dick Schoppers en Rens Penninx mee. Ook is er contact met Rob Wagenborg om elkaar bij te staan met ideeën. Rob houdt meer de focus op het voorterrein. In het verslagjaar heeft de werkgroep suggesties geleverd voor het Stedenbouwkundig Programma van Eisen. En tot onze tevredenheid heeft het Bureau Strootman veel van onze suggesties overgenomen. Met andere woorden: We zaten behoorlijk op één lijn. De discussie over een rondweg kwam zoals voorspeld, weer hevig maar kort op de agenda. Het artikel dat de werkgroep over dit onderwerp in de Oostermoer heeft geplaatst gaat als bijlage bij dit verslag. Het resultaat was dat de rondweg in de gemeenteraad weer van tafel is gegaan. In dit traject is ook Gerard Dekker bij ons aangeschoven. Het Bureau Strootman werkt nu aan de volgende stap: het bestemmingsplan voor de woningbouw op het achterterrein. Het werd ons onlangs duidelijk dat de wethouder in dit stadium geen enkele ruimte biedt voor de burgerparticipatie.

Bij de afbakening enkele jaren geleden heeft de werkgroep afgesproken zich niet met de ontwikkeling van het voorterrein te bemoeien. We zien nu evenwel met lede ogen

aan dat de ontwikkeling op het voorterrein alle ruimte biedt aan supermarkten en geen enkele ruimte aan woningbouw. De kans is dus groot dat het historische dorpsgezicht aan de Brink wordt aangevuld met een kankergezwell van distributie blokkendozen met grote parkeerplaatsen. En dus met nauwelijks te verwerken verkeersstromen.

- In 2021 is er met de projectgroep voor het **natuurgebied Noordma** (mede door corona) alleen mailcontact geweest. De voortgang van dit project wilde niet vlotten door onderzoeken die gedaan moesten worden naar de gevolgen voor de ondergrondse leidingen die door het gebied liggen. We houden de vinger aan de pols.

Peter van den Berg van Saparoea

3.9 Vlinders- en Libellen

Wat doen we?

De hoofdactiviteit van de werkgroep is het monitoren van dagvlinders in het gebied bij het Anloër-diepje. Aan de hand van drie vooraf vastgestelde routes worden in de periode van april tot oktober alle dagvlinders geteld.

Elke route is ingedeeld in een aantal secties van ca. 100-150 meter.

De routes zijn opgezet in samenwerking met de Vlinderstichting en Staatsbosbeheer.

Het gaat om een algemene, niet soortspecifieke telling. In 2021 is voor het 8^e jaar geteld door de werkgroep.

In 2021 heeft een wijziging plaatsgevonden in de routes.

Route 1 (Burgvallen) is ingekort tot en met sectie 12. De secties vanaf 13 en verder zijn vanaf 2021 niet meer toegankelijk.

Om toch een volledige route te kunnen lopen is een nieuwe route toegevoegd: Schipborg.

Deze route sluit aan bij de (verkorte) Burgvallen en komt uit op het fietspad. Op die manier is het mogelijk om een "rondje" te lopen.

De 3 routes liggen voor een deel in bos en open gebied en een deel loopt langs het Anloërdiepje. De tellingen worden ingebracht in het Landelijk Meetnet Vlinders.

Landelijk Meetnet Vlinders

Gaat de vlinderstand in ons land achteruit of vooruit? Worden er in het noorden minder vlinders waargenomen dan in het zuiden? Welk effect heeft stikstof op vlinders? Wat gebeurt er met de vlinderstand als er gemaaid wordt? In 1990 startte De Vlinderstichting samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek met het meetnet vlinders. Het doel: verzamelen van actuele informatie over de veranderingen in de dagvlinderstand in Nederland.

Er zijn in Nederland honderden telroutes uitgezet die overal op dezelfde manier worden geteld.

Eikenpage. Foto: Bob Hogeveen

Landelijk beeld vlinderjaar 2021

(Bron: Vlinderstichting; Landelijk Meetnet Vlinders 2021)

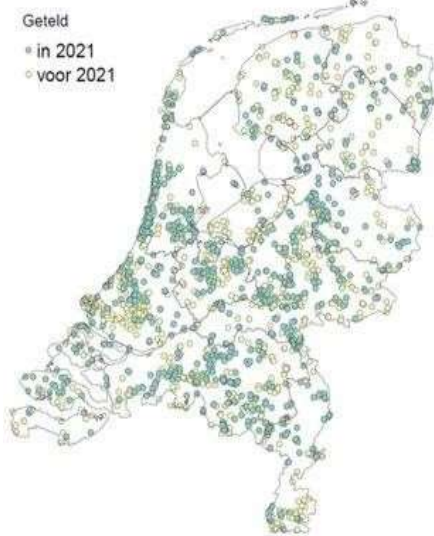
Over het geheel genomen was 2021 zeker geen topjaar. Het voorjaar was ronduit koel met een week vorst begin februari. Medio februari was de koudegolf over en vlogen de eerste citroenvlinders in grote delen van Nederland. Eind maart waren er vooral veel dagpauwogen te zien.

Ook in de voorzomer, tot half juli, was het een slecht vlinderjaar. Dat was goed te zien bij de jaarlijkse tuinvlindertelling, die vanaf begin juli werd gehouden. De eerste twee weken werden er niet heel veel tellingen doorgegeven en het aantal vlinders dat per telling werd gezien was heel laag.

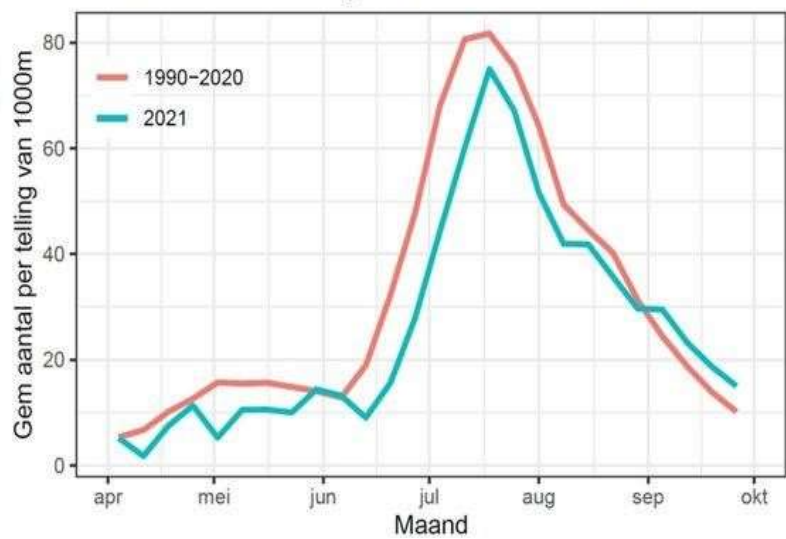
Vanaf het weekend van 17 en 18 juli was dat anders. Er werden veel meer tellingen doorgegeven en het aantal vlinders dat werd gemeld lag ook aanzienlijk hoger dan in de eerste twee weken.

Ook uit het meetnet blijkt dat er in de tweede helft van juli een explosie van vlinders was. De atalanta en de citroenvlinder waren in juli veel getelde vlinders.

NEM meetnet vlinders – Algemene routes

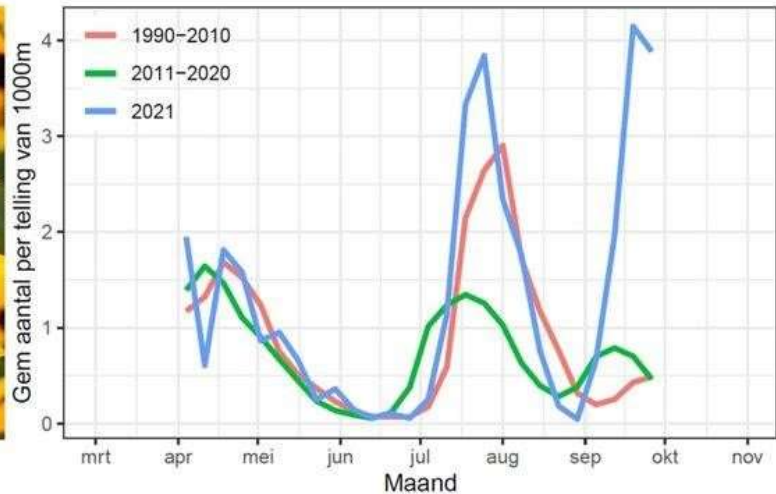
Gemiddeld aantal dagvlinders in meetnet vlinders

Zo blijkt uit de bovenstaande rechtergrafiek van alle vlinders gemeten in het landelijk meetnet, dat er vrijwel het gehele vlinderseizoen van 2021, vanaf april, minder vlinders werden geteld op de routes dan het gemiddelde vanaf 1990. Alleen in september komt de lijn van 2021 boven de gemiddelde lijn uit.

September was een hele vlinderrijke maand waarin vooral de dagpauwoog het erg goed deed. Meestal is er maar een generatie die in juli en augustus vliegt en heel soms een kleine tweede. In 2021 was deze extra generatie heel groot.

dagpauwoog

Na drie erg droge jaren was 2021 eindelijk weer een wat vochtiger jaar waar de dagpauwoog waarschijnlijk van heeft geprofiteerd. Waarschijnlijk omdat de waardplant brandnetel het goed heeft gedaan. In de vorige droge en hete jaren was de brandnetel in juli en augustus lang niet zo aantrekkelijk als in 2021.

Wat hebben wij gezien en geteld in 2021?

Schipborg (nieuwe route) 2021	Burgvallen (verkort) 2021	Fietspad Anlöerdiepje 2021	Totaal 2021
atalanta bont 6	atalanta 15	atalanta bont 80	<i>atalanta bont</i> 101
zandoogje 32	bont zandoogje	zandoogje 34	<i>zandoogje</i> 110
boomblauwtje 1	44 boomblauwtje	boomblauwtje 3	<i>boomblauwtje</i> 7
bruin zandoogje 8	3 bruin zandoogje	bruin 5	<i>bruin</i> 21
citroenvlinder 25	8 citroenvlinder	zandoogje 22	<i>zandoogje</i> 62
dagpauwoog 5	15 dagpauwoog	citroenvlinder 86	<i>citroenvlinder</i> 92
	1 distelvlinder	dagpauwoog 2	<i>dagpauwoog</i> 3
distelvlinder	eikenpage 5		
eikenpage 1	gehakelde aurelia	distelvlinder 3	<i>distelvlinder</i> 8
gehakelde aurelia groot 2	groot dikkopje groot 3	eikenpage 1	<i>eikenpage</i> 1
dikkopje groot 2	koolwitje hooibeestje 3	gehakelde aurelia 1	<i>gehakelde aurelia</i> 2
koolwitje	icarusblauwtje klein	groot dikkopje 1	<i>groot dikkopje</i> 4
hooibeestje 14	geaderd witje 11	groot koolwitje 1	<i>groot koolwitje</i> 1
icarusblauwtje 19	klein koolwitje 20	hooibeestje 12	<i>hooibeestje</i> 37
klein geaderd witje klein 2	kleine vos kleine	icarusblauwtje 16	<i>icarusblauwtje</i> 55
koolwitje kleine 41	vuurvlinder koevinkje 107	klein geaderd witje 3	<i>klein geaderd witje</i> 3
vos kleine 11	landkaartje	klein koolwitje 3	<i>klein koolwitje</i> 2
vuurvlinder 12	oranjetipje 7	kleine vos 01	<i>kleine vos</i> 2
koevinkje 5	zwartsprietdikkopje 35	kleine vuurvlinder 10	<i>kleine vuurvlinder</i> 349
landkaartje		koevinkje 24	<i>koevinkje</i> 21
oranjetipje		landkaartje 4	<i>landkaartje</i> 43
zwartsprietdikkopje		oranjetipje	<i>oranjetipje</i> 44
		zwartsprietdikkopje	<i>zwartsprietdikkopje</i>

De vlindertop 6 van onze routes in

2021 koevinkje : 349 exemplaren (2020: 114) bont zandoogje : 110 exemplaren (2020: 25) atalanta : 101 exemplaren (2020: 161) dagpauwoog : 92 exemplaren (2020: 22) citroenvlinder : 62 exemplaren (2020: 103) klein koolwitje : 55 exemplaren (2020: 58)

Enkele opvallende zaken bij onze tellingen

1. Per jaar is er een behoorlijke schommeling te zien in de aantallen vlinders. Het weer is een belangrijke factor, maar ook het aanbod aan voedsel voor de vlinders is van invloed. Ten slotte kunnen beheeractiviteiten een rol spelen.
2. Het koevinkje is in 2021 het meest geteld met 349 exemplaren. Vooral in de nieuwe route Schipborg is het koevinkje veel gezien.
3. Het bont zandoogje was in 2021 de tweede meest getelde vlinder in onze route met 110 exemplaren. In vergelijking met 2020 (25 exemplaren) was er een forse stijging van aantallen.
4. Ook in ons telgebied was de dagpauwoog in 2021 goed aanwezig met 92 exemplaren (22 exemplaren in 2020).
5. In 2021 zijn er minder citroenvlinders geteld dan in 2020: 62 in 2021 t.o.v. 103 in 2020. Wellicht is het koele voorjaar hier debet aan.
6. De kleine vos is in 2021 slechts 3 keer geteld. In 2020 is de kleine vos 0 keer geteld.
7. In 2021 hebben wij 18 keer onze routes gelopen. We hebben 21 soorten en in totaal 967 vlinders geteld. In 2020 hebben wij 19 keer de routes gelopen, 21 soorten en totaal 691 vlinders geteld.

Tellingen IVN-vlindertuin 2021

Ook in 2021 zijn er in de vlindertuin dagvlinders geteld. Gemiddeld 2-3 keer per week heeft Dick Schoppers een telronde gedaan.

In de onderstaande tabel is te zien wat hij heeft geteld. De aantallen in 2021 waren redelijk gelijk aan voorgaande jaren. Het betreft hier de hoogste aantallen die op n dag zijn gezien en genoteerd. Er zijn 22 soorten dagvlinders geteld.

Vlindertuin IVN

Soort	Aantal	Soort	Aantal
atalanta	64	hooibeestje	5
bont zandoogje	8	icarusblauwtje	1
boomblauwtje	6	klein geaderd witje	34
bruin zandoogje	1	klein koolwitje	36
citroenvlinder	37	kleine vos	7
dagpauwoog	78	kleine vuurvlinder	2
distelvlinder	6	koevinkje	6
eikenpage	4	kolibrievlinder	1
gehakelde aurelia	6	landkaartje	4
groentje	1	oranjetipje	8
groot koolwitje	3	zwartsprietdikkopje	3

Naast de dagvlinders zijn de volgende libellen en juffers gezien: viervlek, paardenbijter, azuur-waterjuffer, bloedrode heidelibel, bruinrode heidelibel, lantaarntje.

Samenstelling vlinder- en libellenwerkgroep

In 2021 zijn Josefien Spoelder en Gerben ter Haar lid geworden van de vlinder- en libellenwerkgroep. In november heeft Jan Menzinga aangegeven te willen stoppen met tellen. Hierbij willen wij Jan heel hartelijk bedanken voor zijn jarenlange inzet bij de tellingen. In 2021 bestond de vlinder- en libellenwerkgroep uit:

Niels Grobben	Aafkelien Medema	Marian (coördinatie)	Swenne
Gerben ter Haar	Jan Menzinga		
Bob Hogeveen	Harry Offringa (mede teller Staatsbosbeheer)		
Yvonne Huurman	Dick Schoppers		
Hermien Keissen	Josefien Spoelder		

3.10 Vlinder- en Insectentuin

Op dit moment bestaat de groep vrijwilligers uit 12 personen

Ondanks de ook dit jaar nog steeds voortdurende coronapandemie kon er redelijk volgens schema gewerkt worden op de zaterdagochtenden van de oneven weken. De blijvende beperking was koffie drinken buiten. Tijdens het winterseizoen zijn er slechts enkele werkochtenden uitgevallen. Deels door vorst maar vooral door regen.

Er is weer hard gewerkt in de tuin. Er zijn in 2021 een aantal stukken goed opgeschoond en opnieuw ingeplant. Zo is er een mooie nieuwe grassenborder ontstaan. Een ander stuk is ingezaaid met een wilde bloemenmengsel. Hier zullen we nog wat extra aandacht aan moeten besteden. "onkruiden", of eigenlijk moeten we spreken over ongewenste kruiden, en grassen hebben er nog steeds de overhand. In de winter is aandacht besteed aan het pad en is een begin gemaakt met het rooien van een aantal laurierkersen. Deze worden vervangen door liguster omdat deze interessanter is voor vogels.

De boomgaard krijgt steeds meer vorm zoals we dat voor ons zien. Hoewel de opbrengst in 2021 beduidend lager was dan het voorgaande jaar was de smaak van de appelsap weer heerlijk .

Er zijn nog volop ideeën voor de tuin. Eigenlijk meer dan we met deze groep aankunnen maar we doen ons best.

Dan natuurlijk waar we het allemaal voor doen, de vlinders en insecten. Hoewel het voorjaar lang koud was en de zomer redelijk nat, lag de tuin er fantastisch bij met een rijke bloei. In het voorjaar waren er nog niet veel vlinders te zien, maar dit werd ruimschoots goedge maakt in juli en augustus. De vlinder- en insectentuin wordt door steeds meer mensen ontdekt om er gewoon fijn te wandelen of foto's te maken.

Namens alle vrijwilligers,
Ludo Oostendorp

3.11. Winkeltje

In 2021 zijn er geen activiteiten geweest.

Het Bestuur heeft besloten de 't Winkeltje op te heffen en de activiteiten voort te zetten onder de naam "Promotionele Activiteiten" Hieronder zal o.a. deelname aan de Markt van Melk en Honing vallen. Op de afdelingsavonden zullen we niet meer aanwezig zijn.